

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МЕДИКО-ПРИРОДНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Кафедра медсестринства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завчально-методичної
Л.І. Фалько
2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕДСЕСТРИНСТВО В ГІНЕКОЛОГІЇ

Ступінь вищої освіти «бакалавр»

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 223 «Медсестринство»

Спеціалізація: медсестринство

2019-2020 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Медсестринство в гінекології» для студентів ступеня вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю 223 «Медсестринство»

Розробник: Магденко Ганна Казимирівна, кандидат медичних наук,
 (Магденко Г.К.)

Робоча програма затвердження на засіданні кафедри медсестринства

Протокол від “28” 08 2019 року № 1

Завідувач кафедри медсестринства (Габрель Р.Т.)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Вибіркова	
	Спеціальність (професійне спрямування): 223 «Медсестринство»	Рік підготовки:	
		4-й	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання: «Сучасні аспекти збереження та відновлення здоров'я жінки»		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		7-й	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання:	Ступінь вищої освіти: бакалавр	12 год.	
		Практичні	
		24 год.	

аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	Лабораторні	
	Самостійна робота	
	54 год.	
	Вид контролю: іспит	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 90 год.: 36 год. – аудиторні заняття, 54 год. – самостійна робота (40 % до 60 %).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: Вивчення студентами спеціальності 223 «Медсестринство» фізіологічних особливостей жіночого організму, основ етіології та патогенезу гінекологічних захворювань, методів діагностики, лікування та основні напрямки профілактики порушень репродуктивного здоров'я жінок; основ репродуктивного здоров'я жінки та отримання знань про фактори, патологічні стани, які призводять до його порушення. Студенти повинні засвоїти основні принципи нагляду за хворими при гінекологічних захворюваннях.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Медсестринство в гінекології» є гінекологія як наука та принципи надання гінекологічної допомоги в Україні.

Завдання курсу: У результаті вивчення навчальної дисципліни «Медсестринство в гінекології» студент повинен вміти: діагностувати ряд патологічних станів репродуктивної системи жінки, які призводять до порушення репродуктивної функції жінки, знати основні моменти етіопатогенезу виникнення захворювань, особливості клінічної симптоматики, підходи до діагностики, лікування та принципи сестринського догляду; окрім того студенти повинні знати суть та хід виконання лікарських лікувально-діагностичних маніпуляцій у жінок з гінекологічними захворюваннями, які часто зустрічаються; вміти надавати невідкладну допомогу з елементами сестринського догляду, засвоїти принципи долікарської допомоги; а

також знати роль медичної сестри при підготовці до операції і під час ведення післяопераційного періоду гінекологічних хворих.

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальні:

- володіння навичками міжособистісної взаємодії, вміння працювати в команді, налагоджувати контакт з різними за віком, характером і статусом людьми;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу до глибокого професійного мислення, методологічних та практичних навичок аналітичного рівня щодо осмислення професії, застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, знання в галузі інформаційних і комунікаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності, здатність приймати обґрунтовані рішення;
- здатність працювати в команді;
 - здатність діяти на основі етичних міркувань.

II. Фахові:

- здатність застосовувати професійні та правові стандарти в повсякденній медсестринській практиці;
- здатність розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка, діагноз) обмежень, можливості повноцінної життєдіяльності і визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях та станах;
- здатність ефективно застосовувати сукупність медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення догляду на основі холістичного (цілісного) підходу, враховуючи задоволення потреб пацієнта у

комфорту, харчуванні, особистій гігієні та здатності особи задовольняти свої щоденні потреби;

- здатність ефективно застосовувати сукупність медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій при оцінці функціонального стану пацієнтів/клієнтів, підготовки їх до діагностичних досліджень чи забору біологічного матеріалу для лабораторних досліджень;
- збереження власного здоров'я медичної сестри при здійсненні догляду, виконанні маніпуляцій та процедур, при переміщенні і транспортуванні пацієнта;
- профілактична діяльність медичної сестри направлена на збереження і зміцнення здоров'я, попередження захворювань й інформування та навчання пацієнта та членів його родини;
- здатність здійснювати організацію, впровадження та контроль медсестринського процесу в паліативній та хоспісній допомозі;
- здатність проводити медичну та соціальну реабілітацію з метою відновлення здоров'я населення;
- здатність виявляти зв'язок клінічних проявів захворювань з результатами додаткових методів дослідження.

3. Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Загальні питання в гінекології

Тема 1. Організація гінекологічної допомоги в Україні. Сучасні методи контрацепції. Гінекологія як наука. Історія розвитку гінекології в Україні. Відомі вчені акушери-гінекологи. Сучасна організація надання гінекологічної допомоги. Лікувально-профілактичні установи, у яких надається гінекологічна допомога. Основи законодавства України про охорону здоров'я жінки. Нормативно-правові документи, що забезпечують охорону праці в галузі. Поняття про етику та деонтологію в гінекології.

Огляд сучасних методів контрацепції. Бар'єрні методи. Гормональна контрацепція. Методи розпізнавання фертильності. Метод лактаційної аменореї.

Добровільна хірургічна стерилізація. Невідкладна контрацепція. Методи контрацепції відповідно до періодів життя. Контрацепція при захворюваннях молочних залоз.

Тема 2. Методи обстеження гінекологічних хворих.

Гінекологічний анамнез, його особливості і роль у визначенні діагнозу. Етапи обстеження гінекологічних хворих. Основні та додаткові методи обстеження в гінекології. Способи об'єктивного обстеження грудних залоз та лімфатичних вузлів.

Кредит 2. Запальні захворювання жіночих статевих органів

Тема 3. Неспецифічні запальні захворювання жіночих статевих органів .

Етіологія, патогенез, класифікація. Особливості перебігу в різні вікові періоди. Запальні захворювання неспецифічної етіології (вульвіт, вагініт, ендocerвіцит, ендометрит, аднексит, пельвіоперитоніт, параметрит), в різні вікові періоди,

Тема 4. Специфічні запальні захворювання жіночих статевих органів .

Захворювання, що передаються статевим шляхом (гонорея, трихомоніаз, кандидоз, вірусні ураження, мікоплазмоз, хламідіоз, уреоплазмоз). Діагностика, лікування та профілактика бактеріального вагінозу. Особливості сестринського догляду при лікуванні гострих і хронічних запальних захворювань жіночих статевих органів. Реабілітація жінок, які перенесли запальні процеси, роль медичної сестри.

Кредит 3. Незапальні захворювання жіночих статевих органів

Тема 5. Передпухлинні захворювання та пухлини жіночих статевих органів.

Визначення основних етіологічних і патогенетичних чинників фонових, передракових захворювань та злоякісних пухлин жіночих статевих органів і молочної залози. Методики проведення диференціальної діагностики, обґрунтування і формулювання попереднього діагнозу. Тактика ведення хворих (принципи оперативних втручань, консервативного лікування, реабілітаційні заходи).

Тема 6. Розлади менструальної функції. Невідкладні стани в гінекології.

Класифікація порушень менструальної функції. Аменорея. Ювенільні кровотечі. Овуляторна, ановуляторна дисфункціональна маткова кровотеча. Альгодисменорея. Нейроендокринний синдром в гінекології. Сучасні методи лікування, елементи сестринської допомоги та догляду при лікуванні.

Апоплексія яєчника, розрив капсули пухлини яєчника, перекрут ніжки пухлини, порушення живлення фіброматозного вузла, гнійна тубооваріальна

пухлина, травматичні пошкодження статевих органів. Диференціальна діагностика з гострою хірургічною патологією (апендицит, кишкова непрохідність, холецистит, ниркова коліка, перфоративна виразка шлунку). Невідкладна допомога на долікарському етапі та роль медичної сестри при наданні лікарської допомоги.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва тем	Денна форма					
	Кількість годин					
	Всього	у тому числі				
лекції		практичні заняття	практичні заняття*	лабораторні заняття	самостійна робота	
Кредит 1. Загальні питання в гінекології						
Тема 1. Організація гінекологічної допомоги в Україні. Методи обстеження гінекологічних хворих	14	2	4	-	-	10
Тема 2. Сучасні методи контрацепції	16	2	4	-	-	8
<i>Разом за кредитом 1</i>	<i>30</i>	<i>4</i>	<i>8</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>18</i>
Кредит 2. Запальні захворювання жіночих статевих органів						
Тема 3. Неспецифічні запальні захворювання жіночих статевих органів	14	2	4	-	-	8
Тема 4. Специфічні запальні захворювання жіночих статевих органів	16	2	4	-	-	10
<i>Разом за</i>	<i>30</i>	<i>4</i>	<i>8</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>18</i>

<i>кредитом 2</i>						
Кредит 3. Незапальні захворювання жіночих статевих органів						
Тема 5. Передпухлинні захворювання та пухлини жіночих статевих органів	14	2	4	-	-	8
Тема 6. Розлади менструальної функції. Невідкладні стани в гінекології	16	2	4	-	-	10
<i>Разом за кредитом 3</i>	<i>30</i>	<i>4</i>	<i>8</i>	-	-	<i>18</i>
Усього годин	90	12	24	-	-	54

5. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Кредит 1. Загальні питання в гінекології</i>		
1.	<i>Тема 1. Організація гінекологічної допомоги в Україні. Методи обстеження гінекологічних хворих:</i> - надати визначення гінекології як науці; - охарактеризувати сучасну організацію надання гінекологічної допомоги в Україні; - навчитись збирати гінекологічний анамнез; - відпрацювати навички гінекологічного огляду на муляжі.	4
2.	<i>Тема 2. Сучасні методи контрацепції:</i> - охарактеризувати сучасні методи контрацепції; - розглянути переваги та недоліки різних методів контрацепції; - вивчити методи контрацепції відповідно до періодів життя;	4
<i>Кредит 2. Запальні захворювання жіночих статевих органів</i>		
3.	<i>Тема 3. Непецифічні запальні захворювання жіночих статевих органів:</i> - розкрити особливості перебігу цих захворювань в різні вікові періоди	4
4.	<i>Тема 4. Специфічні запальні захворювання жіночих статевих органів:</i> - розглянути захворювання, що передаються статевим шляхом - вивчити діагностику, лікування та профілактику бактеріального вагінозу.	4

Кредит 3. Незапальні захворювання жіночих статевих органів		
5.	- <i>Тема 5. Передпухлинні захворювання та пухлини жіночих статевих органів:</i> - розглянути методики проведення диференціальної діагностики, обґрунтовування і формулювання попереднього діагноза; - охарактеризувати тактику ведення хворих (принципи оперативних втручань, консервативного лікування, реабілітаційні заходи) - розглянути способи об'єктивного обстеження грудних залоз та лімфатичних вузлів.	4
6.	<i>Тема 6. Розлади менструальної функції. Невідкладні стани в гінекології:</i> - розглянути класифікацію порушень менструальної функції; - вивчити діагностику, лікування овуляторної, ановуляторної дисфункціональної маткової кровотечі, альгодисменореї; - розглянути найбільш поширені невідкладні стани в гінекології; - розкрити диференціальну діагностику з гострою хірургічною патологією.	4
Всього		24

6. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Загальні питання в гінекології		
1	<i>Тема 1. Організація гінекологічної допомоги в Україні. Методи обстеження гінекологічних хворих:</i> - вивчити історія розвитку гінекології ; - розглянути нормативно-правові документи, що забезпечують охорону праці в галузі; - вивчити етапи обстеження гінекологічних хворих; - вивчити основні та додаткові методи обстеження в гінекології; - розглянути способи самообстеження грудних залоз.	10
2	<i>Тема 2. Сучасні методи контрацепції:</i> - розглянути бар'єрні методи контрацепції; - розглянути гормональні методи контрацепції; - розглянути методи розпізнавання фертильності; - розглянути методи контрацепції при захворюваннях молочних залоз	8
Кредит 2. Запальні захворювання жіночих статевих органів		
3	<i>Тема 3. Непецифічні запальні захворювання жіночих статевих органів:</i> - розкрити етіологію, патогенез, класифікацію запальних захворювань жіночих статевих органів.	8
4	<i>Тема 4. Специфічні запальні захворювання жіночих статевих органів:</i> - вивчити особливості сестринського догляду при лікуванні гострих і	10

	хронічних запальних захворювань жіночих статевих органів.	
Кредит 3. Незапальні захворювання жіночих статевих органів		
5	-Тема 5. Передпухлинні захворювання та пухлини жіночих статевих органів: - визначити основні етіологічні і патогенетичні чинники фонових, передракових захворювань та злоякісних пухлин жіночих статевих органів і молочної залози.	8
6	Тема 6. Розлади менструальної функції. Невідкладні стани в гінекології: -вивчити діагностику, лікування аменореї, ювенільних кровотеч, -розкрити сучасні методи лікування нейроендокринного синдрому в гінекології; - розглянути найбільш поширені невідкладні стани в гінекології; - розкрити диференціальна діагностика з гострою хірургічною патологією; -вивчити особливості невідкладної допомоги на долікарському етапі та роль медичної сестри при наданні лікарської допомоги.	10
Всього		54

7. Самостійне навчально-дослідне завдання

Підготувати реферати з наступних питань:

1. Історія гінекології як науки. Розвиток гінекологічної допомоги в Україні.
2. Основи законодавства України про охорону здоров'я жінки. Медична етика та деонтологія в гінекології.
3. Огляд сучасних методів контрацепції. Їхні переваги та недоліки.
4. Сучасні методи контрацепції відповідно до періодів життя. Медичні критерії прийнятності методів контрацепції.
5. Основні та додаткові методи обстеження гінекологічних хворих. Особливості та значення анамнезу в гінекології. Методика збирання анамнезу.
6. Основні та додаткові методи обстеження гінекологічних хворих. Піхвові мазки. Види, техніка взяття.
7. Специфічні запальні захворювання жіночих статевих органів. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.
8. Неспецифічні запальні захворювання жіночих статевих органів. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.
9. Фонові та передпухлинні захворювання жіночих статевих органів.
10. Доброякісні пухлини жіночих статевих органів.
11. Розлади менструальної функції.
12. Невідкладна допомога в гінекології

8. Методи навчання

При організації навчального процесу з даної дисципліни використовуються методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- в аспекті передачі і сприйняття навчальної інформації: словесні (розповідь, лекція, бесіда); наочні (ілюстрація, демонстрація); практичні (досліди, вправи, реферати).

- в аспекті логічності, мислення: пояснювально-ілюстративні; репродуктивні; проблемного викладу; індуктивні та дедуктивні; частково-пошукові; дослідницькі.

- в аспекті управління навчанням: навчальна робота під керівництвом викладача; самостійна робота.

9. Методи контролю

Контрольні заходи, які проводяться в університеті визначають відповідність рівня набутих студентами знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо вищої освіти і забезпечують своєчасне коригування навчального процесу. Протягом семестру проводиться поточний контроль. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів за визначеною темою (навчальним елементом). Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, - так і студентами – для планування самостійної роботи. Поточний контроль проводиться у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, виступів студентів при обговоренні теоретичних питань, а також у формі тестування. Система оцінювання сформованих компетентностей студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи.

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється на практичних заняттях під час усного опитування, розгляду ситуацій, виконання практичних завдань та ін. за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;

- ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; ознайомлення з рекомендованою літературою, чинною нормативною базою, а також статтями у періодичних виданнях, в яких висвітлені питання, що розглядаються;

- вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді практичних ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

- логіка, структура, стиль викладання матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки;

- правильність виконання практичних завдань.

Самостійна робота студентів з дисципліни «Медсестринство в гінекології» повинна забезпечити:

- системність знань та засобів навчання;

- володіння розумовими процесами;

- мобільність і критичність мислення;
- володіння засобами обробки інформації;
- здібність до творчої праці.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання поза аудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних і лабораторних заняттях.

Одним із головних аспектів організації самостійної роботи є розробка форм і методів організації контролю за самостійною роботою студентів.

Навчальний матеріал дисципліни, передбачений робочим навчальним планом для засвоєння студентом в процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні аудиторних навчальних занять.

Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання студентів певного освітньо-кваліфікаційного рівня на проміжних або заключному етапах їх навчання. Він включає семестровий контроль – іспит.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Розподіл балів, які отримують студенти під час аудиторних занять та самостійної роботи впродовж семестру, наведений в таблиці.

Під час іспиту застосовується наступна шкала оцінювання:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням	не зараховано з обов'язковим повторним

		дисципліни	вивченням дисципліни
--	--	------------	-------------------------

11. Методичне забезпечення

1. Навчально – методичний комплекс дисципліни.
2. Методичні вказівки для виконання практичних занять і самостійної роботи з дисципліни «Медсестринство в гінекології» студентами денної форм навчання галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 223 «Медсестринство». Миколаїв. 2019. 36 с.

12. Рекомендована література

1. Василевская Л.Н. и соавт. Гинекология.- М.: Медицина, 1985.- С. 99-140.
2. Воронин К.В., Зелинский А.А. Пособие к практическому освоению акушерства и гинекологии – Одесса: Астропринт, 2001.
3. Бохман Я.В. Руководство по онкогинекологии. – Л.: Медицина, 1989. – 464 с.
4. Неотложные состояния в акушерстве и гинекологии/ Г.К. Степанковская (ред.) – К.: Здоровье, 2000.
5. Вишневская Е.Е. Справочник по онкогинекологии. – Мн.: Беларусь, 1994. – 432 с.
6. Запорожан В.М., Цегельский М.Р., Рожковская Н.М. Акушерство и гинекология. Учебник в двух томах. -Одесса. Одес.госуд.мед. ун-т, 2005.
7. Серов В.Н., Кудрявцева Л.И. Доброкачественные опухоли и опухолевидные образования яичников. – М.: Триада –Х, 1999. – 152 с.
8. Бодяжина В.И. и соавт. Гинекология.- М.: Медицина, 1957.
9. Савельева Г.М. Эндоскопия в гинекологии.- М.: Медицина, 1983.- 199 с.
10. Тимошенко Л.В. Практическая гинекология.- К: Здоровья, 1988.- 320с.
11. Клинические протоколы по акушерской и гинекологической помощи № 582.- 2003.
12. Изменения и дополнения, внесенные к клиническим протоколам с акушерской и гинекологической помощи №782.- 2005; №905- 2006.
13. Краснопольский В.И. и соавт. Гнойная гинекология.- М.: МЕДпресс, 2001.
14. Сметник В.П., Тумилович Л.Г. Неоперативная гинекология: Руководство для врачей.-М.: МИА, 1999.-592с.
15. Навчальний курс «Сучасні аспекти планування сім'ї та репродуктивного здоров'я» МОЗ України. Київ, 2012.

Інформаційні ресурси

- 1.Міністерство охорони здоров'я України – <http://www.moz.gov.ua>.
- 2.Державний комітет статистики України – www.ukrstat.gov.ua.
- 3.Національна бібліотека ім. В.І.Вернадського – www.nbuv.gov.ua.